

Uttalelse # 1:

Klima- og miljøkrise – Vår største felles utfordring

Vi har hastverk for å unngå at verden opplever en akutt klima-og miljøkrise. Disse krisene gjør at vi ikke kan fortsette som før, da vil de gjøre uopprettelig skade på kloden vår.

Halvparten av energiforbruket i Norge er fossilt. Det er avgjørende å erstatte fossil energi med fornybar om vi skal stoppe de store miljø-og naturødeleggende effektene av klimaendringene. Vi trenger en storstilt energieffektivisering og forsvarlig oppgradering av eksisterende vannkraftverk, men det er også nødvendig å produsere ny fornybar energi om vi skal klare å fase ut den fossile energibruken og bygge ny grønn industri. All kraftutbygging har og har hatt konsekvenser for naturmangfoldet. Ulike teknologier har ulike inngrep på naturen. For SV er det viktig å velge den teknologien som gir mest energi med minst skadelige naturinngrep.

Hydrogen og solcellekraft er fornybare energikilder, og vi må se på mulige anvendelsesområder for disse som er rasjonelle.

Vindkraft på land er arealkrevende, og har mange steder skapt stor lokal motstand. Det må stilles strenge krav ved utbygging av vindkraft på land. Om vi skal bygge vindkraft på land, må vi velge de utbyggingene som gir minst negative konsekvenser for naturmangfold og som har minst konflikt med andre samfunnsinteresser, også samiske kultur og næringsinteresser.

Havvind er også en kommende kilde til fornybar energi, det må stilles strenge krav ved utbygging, enten den er flytende eller landfast. Om vi skal bygge ut havvind må vi velge de utbyggingene som gir minst negative konsekvenser for naturmangfold og som har minst konflikt med andre samfunnsinteresser, også fiskeri.

Det må stilles de samme kravene til offentlig eierskap for vindkraft som vi har for store vannkraftanlegg, og sørge for skattlegging av de verdiene som vindkraft skaper på fellesskapets ressurser.

Elektrifisering er en nøkkel til å kutte klimautslipp, og i deler av samfunnet skjer det et skifte. Elektrifisering av mange sektorer vil kreve mye ren fornybar energi og et stort behov for batteriteknologi for å mellomlagre energi for en jevnere innfasing i kraftnettet.

Vi har sterke fagmiljøer også i Nordland som kan ta en ledende rolle i denne teknologiutviklingen. SV ønsker derfor velkommen en storskala batteriproduksjon i fylket vårt, og mener det må arbeides politisk for å legge til rette for dette.

Fra: Rana SV

Uttalelse # 2: Kvinnepolitisk arbeid i Nordland SV

I Nordland SVs valgprogram for 2019 - 2023, står det nevnt noen få setninger om feminisme og likestilling samt at det ikke er fastsatt noen klare punkter om hva Nordland SV skal rette fokus på innenfor dette området.

Rana SV er av den oppfatning at det bør være en rød tråd fra hvor SV sentralt har sine satsningsområder og hva Nordland SV skal rette fokus på. Dette gjelder også innenfor feminisme og likestilling.

Med dette mener Rana SV det vil kunne gi arbeidet for kvinnepolitisk kontakt i fylkespartiet samt de kvinnepolitiske kontaktene lokalt noe mer håndfast å arbeide med.

Rana SV fremmer herved forslag på at Nordland SV fastsetter frem til neste fylkesårsmøte at kvinnepolitisk kontakt i samarbeid med de lokale kvinnepolitiske kontaktene vil rette fokus på arbeidsområdene;

-kjønn, kropp og seksualitet

-vold, overgrep og seksuell trakassering

-kvinnehelse

-kjønns- og seksualitetsmangfold

Det foreslås at arbeidet evalueres til neste fylkesårsmøte.

Fra: Rana SV

Uttalelse # 3: Måtte det et virus til?

Det er kvinner som jobber deltid i Norge. Vi ser deltid i barnehager, skole og fritidsordninger, handel og service næringen, hotell og restaurant og renhold for å nevne noen. Vi vet at kvaliteten på de tjenestene som utføres blir dårligere, når to til tre personer deler på et årsverk.

Sist nå har vi sett det under koronapandemien. Bruken av deltidsansatte på de fleste sykehjem er med på å gi en større risiko for smittespredning. Smittesporing har avdekket at ansatte har jobbet på institusjoner med smitte og uten smitte. Det har ført til at smitten har spredt seg raskt videre. Vi har en mye større bevissthet rundt dette nå pga. pandemien, men smittsomme sykdommer finnes det alltid, også på sykehjem.

I vårt naboland Sverige sier de det samme. Svenske Kommunal, Fagforbundets søsterorganisasjon, har i rapporten «Pandemi på äldreboende» gjort undersøkelser for å finne svar på hvorfor så mange har dødd på svenske sykehjem. Blant flere årsaker viser også de til at ansatte jobber på mange ulike steder og dermed sprer smitte.

Helseminister Høie sier at styringslinjen har vært klinkende klar fra pandemiens start. Han viser til føringer for kommunene om at ansatte bør forholde seg til en arbeidsplass. Men kjære helseminister er det så enkelt? Mange ansatte er økonomisk avhengig av inntekten de får ved å jobbe på flere steder, noe de har gjort i flere år. Under koronaepidemien er det ansatte som derfor har tapt inntekt, uten at det på noe vis har blitt kompensert.

Deltidskulturen er en av de største likestillingsutfordringene vi har i dagens Norge. Det å utdanne seg til helsefagarbeider er så godt som å frasi seg mulighet til å ha en hel stilling. Riktignok får du mange ekstravakter, som kanskje medfører hel stilling i lønn, men da kan du ikke planlegge fritiden din. Du får ikke lån i banken og hver måned vil du sannsynligvis være bekymret for om du har nok penger til å betale utgiftene dine. Unge helsefagarbeidere står uten mulighet til å kunne kjøpe seg noe sted å bo, fordi de har en usikker inntekt.

I dag jobber 7 av 10 ansatte i helse og omsorgssektoren deltid. Det utlyses omtrent ikke heltidsstillinger for helsefagarbeider – kun 16 prosent det siste halvannet året. 55 % av sykepleierstillingene lyses ut i heltid. Og dette gjør vi, selv om det fører til dårligere ledelse, det koster sannsynligvis mere, belastningene blant de ansatte blir ulik og trivselen på arbeidsplassen blir dårligere.

Statistikken viser at kvinner er oftere syke enn menn. Hva årsaken til dette er har ikke forskningen avdekket ennå. Mange ansatte i deltidsstillinger kan ha betydning for hvor tungt

arbeidet er, og om flere blir syke av slike arbeidsmiljø. Det er derfor nødvendig at det avsettes midler til forskning på dette området.

SV forventer at dette nå blir tatt tak i, og at alle landets kommuner ser nødvendigheten av å organisere disse tjenestene i hele stillinger. Det samme gjelder for sykehusene. Ingen vet når vi eventuelt kan få en ny pandemi.

SV krever:

- Lovhjemlet rett til heltid
- At koronakommisjonen må evaluere om deltidsbruken i helsevesenet har hatt noe å si for overføring av smitte og eventuelt i hvor stor grad.
- At det overføres penger til kommunene for å starte arbeidet med å etablere en heltidskultur.
- Midler til forskning på om det er en årsakssammenheng mellom sykefravær og deltid.

Fra: Åshild Pettersen

Uttalelse # 4: Etabler Sjunkehatten Folkehøgskole

Av landets 82 folkehøgskoler, er kun 8 i Nord-Norge. Fauske kommune og Fauna KF har siden 2012 jobbet med å få realisert Sjunkehatten folkehøgskole - En reelt universelt utformet og barrierefri folkehøgskole, som det ikke finnes maken til i landet.

Sjunkehatten folkehøgskole vil bli den eneste folkehøgskolen i Saltenregionen i Nordland, men også den eneste reelt universelt utformede folkehøgskolen i Norge som gjør folkehøgskole tilgjengelig for mangfoldet av ungdom.

Skolen planlegges etablert 50 minutters kjøretur fra Bodø sentrum og er lett tilgjengelig fra hele landet. Folkehøgskolen skal bygges et steinkast fra Sjunkehatten nasjonalpark, som har status som Barn- og unges nasjonalpark. En nasjonalpark som allerede har stor grad av universell tilgjengelighet.

Beliggenheten er avgjørende for å kunne nyttiggjøre seg den kunnskap, kompetanse og universelle tilretteleggingen som er gjort av Valnesfjord helsesportssenter (VHSS) i over 40 år. Her ligger også Nasjonal kompetansetjeneste for barn og unge med funksjonsnedsettelse, og NAV Nordlands lager for aktivitetshjelpemidler. Samlokalisering med dette miljøet vil forsterke elevenes mulighetsrom, og tilføre landsdelens ledende kompetansemiljø innenfor fagområdet rehabilitering/ habilitering betydelige utviklingsmuligheter. Fauske kommune har avsatt tomt som er under regulering, i umiddelbar nærhet til VHSS.

Det er gjennomført svært mange møter med politikere lokalt, regionalt og nasjonalt. Det er gitt mange positive tilbakemeldinger og råd om hvordan skolen kan realiseres. Krav fra sentrale politikere har vært at det lokalt/ regionalt må skaffes til veie en egenkapital på ca. 40 millioner NOK, noe man er godt igang med.

Utgiftene til bygging av Sjunkehatten folkehøgskole skal dekkes gjennom et spleiselag mellom stat, fylke, kommuner i Nordland, lag og foreninger og stiftelser i tillegg til låneopptak. Staten er anmodet om å gi et tilskudd på 100 millioner NOK, og etter rundt seks års jobbing med å få utløst midlene, er det foreløpig ikke kommet til en politisk avklaring som sikrer skolen nødvendig investeringstilskudd.

Utdanningskomiteen har gitt positive merknader i Statsbudsjettet 2021 til etablering av Sjunkehatten folkehøgskole, men er ikke kommet til en enighet om hvordan dette kan finansieres.

Sjunkehatten folkehøgskole er planlagt å inngå som en del av Bodø «Europeisk Kulturhovedstad 2024», og blant annet Nordland fylkesting, Salten regionråd og BRUS (Bodøregionens utviklingsselskap) har gitt god støtte til prosjektet.

Årsmøtet i Nordland

- krever at regjeringen kommer frem til en måte å finansiere tilskuddet på 100 millioner NOK på, slik at det kommer på plass i revidert statsbudsjett 2021, eller senest i statsbudsjettet 2022, og at det samtidig vurderes om Statsbygg kan bygge skolen.

Fra: Fauske SV

Resolusjonen sendes: Regjeringen, Statsminister, Finansminister, Utdanningsminister og ledere av de nasjonale politiske parti.

Uttalelse # 5: Vern om naturmangfoldet – Nordland SV sier nei til vindkraft på land

Vindkraft blir betraktet som fornybar energi, men IPBES angir at arealinngrep og tap av naturmangfold er en like stor trussel mot livet på jorden som klimaendringene. Inngrepene og tap av natur er irreversibelt og ikke fornybart. Naturmangfoldet i verden er truet: Ifølge FNs klimapanel står mer enn 1 million arter i fare for å dø ut, innen kommende 10 årsperiode. Vi har et ansvar ovenfor våre etterkommere å forvalte naturen på en klok måte.

Store deler av utbyggingen foregår i samiske reindriftsområder. Ifølge NVE var det i 2020, 12 vindkraftverk i drift i reinbeiteområder. Samtidig var 9 anlegg under bygging, og 2 hadde fått konsesjon uten at bygging var kommet i gang. Forskning har nå vist at reinen lider av å leve i områder med vindkraftverk.

Vindkraftutbygging utgjør en enorm trussel for reindriftsnæringa, og spesielt saken om utbygging av Øyfjellet i Vefsn viser tydelig hvordan næringa blir overkjørt av storkapitalen med myndighetene på lag. Samenes næringsgrunnlag trues, og dermed deres kultur og i til sist språket. Norge har både i Grunnloven og i flere internasjonale konvensjoner forpliktet seg til å bevare naturgrunnlaget for samisk kultur, og det må komme tydeligere frem i saker om vindkraftutbygging.

Nordland har allerede ofret mye natur gjennom tidligere vannkraftutbygginger. I tillegg til eksisterende vindkraftverk ønsker utbyggere flere nye lokaliteter for vindkraft i Narvik, og Sjonfjellet i Nesna og Rana kommune har interessenter som vil bygge Norges største vindkraftverk med hele 106 vindturbiner. Sjonfjellet er beiteområde for reindriftsnæringa, nasjonal turistveg (med 100 000 kjøretøy passerende i sommermånedene) og innehar flere populære og viktige turområder som blir truet av en eventuell utbygging.

Per januar 2021 var nesten 2/3 av norsk vindkraft eid av utenlandske selskap, og denne økende trenden er bekymringsfull. Nasjonale og internasjonale kapitalinteresser skal ikke få tjene seg rike på å ødelegge de siste rester av urørt natur i Nordland.

- Nordland SV sier nei til vindkraft på land. Det medfører altfor store og irreversible naturinngrep og naturvern vanskeliggjøres.
- Nordland SV krever at reindriftsnæringas rettigheter forsvares ordentlig av staten i vindkraftsaker
- Nordland SV krever at utmarks- og beiteinteresser respekteres.

- Nordland SV vil innføre en naturressursskatt for alle eksisterende vindkraftanlegg slik at inntekter kan komme fylke/kommuner til gode

Fra:

**Kristian Sivertsen
Nesna SV**

**Wivian Mediå Horseng
Hemnes SV**